

גיליון מורחב

קובץ

האור לחיים

שנה שלישית

מאמרים ושיחות

מרון ראש הישיבה

הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת תצוה תש"פ
פרשת זכור - פורים

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	
18:59	18:18	17:26	י-ם
18:56	18:15	17:23	ת"א
18:57	18:16	17:24	חיפה
18:58	18:17	17:25	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 17:06

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455 (הזמנה טלפונית)

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000 (שלוחה 9)
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:
orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת תצוה תש"פ - פרשת זכור - פורים

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהרין" - חומש שמות

1 מה שיוצא מן הלב נכנס אל הלב

פניני האור החיים הקדוש:

6 הרבה חמאה והרבה כוח

פרשה למעשה:

10 מוכן למות כדי להשיג כבוד

16 ומה אני מבקש מכם - שתהיו אוהבים זה את זה

פורים:

21 חום בעבודת ה' - תמחה את זכר עמלק

25 מטבע של אש

32 אורה ושמחה וששון ויקר

35 ימי הפורים - שמחת האדם

38 לימוד קיום המצוות בחשק ובשמחה

מה שיוצא מן הלב נכנס אל הלב

לא פעם אדם רוצה לתרום, אלא שהעומד מולו אינו מעורר אמון, דבריו אינם פועלים ואינם יוצרים רושם חיובי, ודבר זה חוסם בעד הנותן מלתרום.

בנקודה זו מוצא היצר הרע מקום להתגדר, ושם עיקר מלחמתו. כדי להצליח להתמודד מולו - צריכים המתרימים להיות מוכשרים ובעלי נאמנות גבוהה ביותר, כך שבדיבור אחד או שנים יעוררו בעומד מולם רצון לתרום ולתת.

לא לחינם מכוון היצר הרע את חיצו לענין זה. אין לך דבר שמנקר את עיני היצר הרע יותר ממצות הצדקה,

וְאַתָּה תַצְוֶנָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׂמֹנֶת זֵית זָךְ (שמות כז, כ).

תרומת בני ישראל ניתנה ביד משה רבנו, שנאמר: "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ".

רגיל היה ה"חפץ חיים" לומר: "אשריהם ישראל, נתבעים ונותנים" (ירושלמי שקלים פ"א ה"א). יש להם הרצון והאהבה לתת, אך חסר מי שיקח...

בעם ישראל אין מחסור בתורמים, כיון שישאל קדושים. כשמעוררים אותם, נפתח ליבם, והם

נתבעים ונותנים. אך חסרים אנשים ישרים ובעלי אמון, שהתורמים יוכלו בנקל להאמין בהם ולתרום ביד נדיבה.

*"בבוחנו לשנות
ולחליף לשונות אלו
בלשונות טובות. אם רק
נצליח להביא את דבר
ה' לכל בית ובית בשפה
ברורה ובענימה, או אז
יכירו כולם בטוב התורה
ובנעימות מצוותיה"*

כאשר עולה הדבר בידו, והוא מצליח לעצור את הכספים לקיום התורה, הוא שש ושמת. כל כולו מאושר על הצלחתו להפסיק את הקדושה ואת הזכויות שמספקת התורה לעם ישראל, ובכך להסיר את ההגנה שהיא מגנה עליהם.

היצר הרע הוא פיקח גדול, חכם ובעל ניסיון. היות שכך אין הוא מבובז את זמנו בהליכה לגבירים כדי להכביד את ליבם ולדאוג שלא יתרמו. במקום זה הוא מונע מאדם אחראי ובעל אמון להתעסק בענין זה, וכשהוא מצליח

ובפרט כאשר היא ניתנת לשם הגדלת התורה וריבוייה בעולם.

התורה הקדושה היא סם המוות ליצר הרע, כפי שאמרו חז"ל (קידושין ל ע"ב): "בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין". ועוד אמרו (שם): "אם אתם עוסקים בתורה - אין אתם נמסרים בידו". משום כך, נתינת צדקה שמטרתה ריבוי תורה בישראל, מנקרת את עיני היצר, וגורמת לו להפעיל את מלא כוחו - בכל מקום שיש לו בו דריסת רגל, ובלבד שתתמעט התמיכה בתורה.

אתת מתנות לאביונים

מהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
בי"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

מלבד העובדה שנדרשות חוכמה ופיקחות מן המתרימים, חובה להעמיד אנשים אמינים ובעלי תכונות דומות גם בראשות ארגונים ומוסדות המחזיקים ברשותם כספי ציבור. כל חשד קטן למעילה בכספים אלו יוצר ראקציה ומעורר התנגדות עצומה להמשיך ולתרום!

רבי שמואל הנגיד, גאון גדול, ואחד מגדולי הראשונים, שימש גם בתפקיד יועץ המלך והיה אחראי על כל עניני כלכלת המדינה.

מטבע הדברים, מעורר תפקיד רגיש כזה דובים רבים מריבצם. ואכן בחירתו של יהודי למשרה רמה זו, עוררה שנאה גדולה בקרב הגויים,

בכך, עשרות ומאות אנשים נמנעים מלתרום!

אם רוצים אנו להלחם נגדו - אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל - עלינו לפעול בדיוק באותה חזית. צריכים אנו להפעיל מחדש את מערכת ההתרמות הרצינית והאחראית, להעמיד אנשים מוכשרים, אשר בכוחם לתאר את כוחה של התורה, את גודלה ויקרה של כל מצוה, ובפרט של מצות צדקה המיועדת להחזקת התורה. או אז יתעוררו ישראל הקדושים, יעזרו ויתרמו ביד נדיבה, שהרי רחמנים בני רחמנים הם, ובטבעם הם נתבעים ונותנים.

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים א, ח)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

לפרטים: 02-5000455

שחובר על ידידו ואיש אמונו.

חרה אפו של המלך, והוא פנה לרבי שמואל הנגיד: "בן מוות איש זה! קח אותו, וחתוך את לשונו מיד!"

הדבר יצא מפיו המלך, ופני המשורר חפנו... הוא לא האמין שכך יעלה בגורלו! אלא שאת פוקדת המלך אין להפר, ואת הגלגל אי אפשר להחזיר אחורנית. נתון הוא בידי היהודי, לטוב ולמוטב!

כשהסתיים הסיור שב הרב לביתו. ומיד החל בכתיבת מכתב ארוך לאותו משורר. וחרז בו חרוזים הכוללים דברי שבח והלל לאותו הגוי. לאחר מכן קנה הוא מתנה נאה, ושיגר שליח שימסור את מכתב ההלל ואת המתנה למשורר שכה ביזהו.

כשקיבל הגוי את המכתב ואת המתנה והבין כי השר אינו ממחר לחתוך את לשונו, השתנו פניו. הוא החל לכתוב שירים בסגנון אחר, כשהוא משבח ומהלל את היהודים על חוכמתם ועל טוב ליבם.

כעבור תקופה קצרה עבר שוב המלך

ובעיקר בסביבתו הקרובה של המלך, שבה רבים ראו את עצמם מתאימים לתפקיד, והתקשו להבין איך יהודי, שהוא בסך הכל גר בארץ, מצליח לקבל מעמד כה גבוה.

הכעס היה גדול, עד שאחד הסופרים הגויים כתב שיר נגד ר' שמואל, ובו הכניס דברי נאצה, חרוף וגידוף נגד היהודים בכלל, ובפרט נגד הרב - אותו השפיל באופן מיוחד.

הם חיפשו הזדמנות נאותה לגרום ליועץ היהודי בושה גדולה, ומצאוה בשעה שהמלך נסע עימו לסיור מיוחד בכרכרתו.

קבוצת גויים המתינה, ובדיוק כאשר עברה כרכרת המלך קפץ אותו משורר והחל לדקלם בקול רם את השיר, מתוך בזוי והשפלה גדולה לרבי שמואל הנגיד.

הם לא שיערו את תגובתו החריפה של המלך: כששמע המלך את השיר המבזה, הוא הורה מיד לרכבו לעצור, סימן למשורר להתקרב אליו, וביקש לשמוע שוב את כל השיר המשפיל

להשחיר את פני. אנשים יטענו כי המלך מעדיף לחתוך את לשונו של מי שמדבר אמת, ובלבד שלא יפסיד את השר שלו... לפיכך העדפתי להחליף את לשונו באופן אחר...

לדאבון ליבנו, בימינו לשונות רעות רבות דוברות נגד התורה, נגד ה' ונגד משיחו. אך בכוחנו לשונות ולהחליף לשונות אלו בלשונות טובות. אם רק נצליח להביא את דבר ה' לכל בית ובית בשפה ברורה ובנעימה, או אז יכירו כולם בטוב התורה ובנעימות מצוותיה.

באותו מקום, ולהפתעתו, שמע הוא את קולו של הגוי המשורר... מיהר המלך לקרוא לרבי שמואל הנגיד, והשתומם: "האם הפרת את פקודתי? מדוע לא ביצעת את הוראתי לחתוך את לשונו?"

ענה לו הרב: "אכן עשיתי את הוראת המלך כלשונה. חתכתי את לשונו הרעה של המשורר, והחלפתי אותה בלשון אחרת, טובה הימנה. ידעתי היטב, כי אם אחתוך את הלשון בפועל, יצמחו כנגדה עשרות לשונות רעות אחרות, שינסו בכל דרך

הרבה חמאה והרבה כוח

ח"א פ"ג) כי כל תלמיד חכם - יש לו ניצוץ מנשמת משה.

במספר מקומות בש"ס מצאנו, שתלמידי החכמים כינו זה את זה בשם "משה", כמו למושל במסכת שבת (קא ע"ב): "אמר ליה רב ספרא לרבא: משה, שפיר קאמרת".

הסיבה לכך היא, משום שבכל תלמיד חכם יש ניצוץ מנשמתו של משה רבנו, ואותו ניצוץ הוא זה, שכביכול, מדבר מתוך גרונו.

זהו שאומר הכתוב: "וְאַתָּה תִּצְוֶה", אתה - משה - תהא זה שמצוה את ישראל ומלמדם תורה, מגרונו של כל איש ישראל. כל תלמיד חכם שעוסק בתורה, כל רב ומורה הוראה בישראל, זוכים לכך שניצוץ מנשמתו של משה רבנו, רעיא מהימנא, נכנס בהם, ואפשר לפנות אליהם ולומר: "משה! שפיר קאמרת".

כמה חשוב, שכל לומד תורה יזכור

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (שמות כו, ב).

כותב אור החיים הקדוש:

צריך לדעת למה הוצרך לומר 'ואתה' אחר שעימו היה מדבר, עוד למה אמר 'תצוה' ולא 'צו', עוד למה אמר לשון ציווי.

ואולי שירמזו באומרו תצוה על דרך אומרים ז"ל (זהר ח"א פ"ג) כי כל תלמיד חכם יש לו ניצוץ מנשמת משה, ולזה רבותינו ז"ל (סוכה ל"ט.) היו קוראים זה לזה משה כי הוא זה המדבר בבחינת נפש הלומדת תורה, והוא אומרו ואתה תצוה על דרך אומרו (תהלים צ"א) כי מלאכיו יצוה לך שהוא לשון 'צוותא' - ליווי לאיש ישראל הנכבדים, וכבר ידעת כי אין חשיבות אלא באמצעות עסק התורה. ובחר ה' לרמזו רמז זה כמצוות שמן כי הוא בחינת התורה שהוא אור העולם.

במילה "תצוה" - אומר ה"אור החיים" הקדוש - טמון רמז לדברי חז"ל (זהר

גדולה.

הזגג הגיע לבית בדיוק בזמן, שהרב התיישב לאכול את ארוחת הבוקר, וראה שהגישו לרב פרוסת לחם מרוחה בשכבה עבה של חמאה.

התפלא הזגג: "בשלמא אני ושכמותי, העוסקים כל היום בעבודת כפים, ונדרשים להשקיע כוחות פיזיים רבים, זקוקים לאכול חמאה ביד נדיבה, כדי לצבור כוחות לעמל היום. אבל מדוע הרב, שיושב כל היום בבית המדרש ולומד תורה, ואינו זקוק להשקיע כוחות במלאכתו, זקוק לשכבה כה

תמיד מיהו ה"אורח" החשוב, שבא להתארח עימו בצוותא, ויעדן את דיבוריו והליכותיו בהתאם.

לימוד התורה אינו דבר פשוט וקל כלל ועיקר. הוא דורש עמל ויגיעה מרובים. הוא דורש מאמץ גשמי ונפשי, עיוני ושכלי.

מספרים כי זגג הגיע לתקן זכוכית בבית הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל, רבה של ברודי, שהיתה עיר של חכמים וסופרים וגם עיר מסחר

אתת מתנות לאביונים

מהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
בי"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

הזגג "קפץ" משמחה. במקום לעבוד יום שלם בעבודת כפים קשה, יוכל הוא לקרוא כל היום בספר, ולא זו בלבד אלא אף להכפיל את משכורתו... שמחתו לא ארכה זמן רב. אחרי שעה הוא נשבר...

"כבוד הרב!", כך אמר, "כמה זמן אפשר לשבת על מקום אחד, כמעט בלי לזוז, ובלי להסיר את העיניים מן הספר... מהיכן שואבים את הכוחות לכך? מהיכן נוטלים את תעצומות הנפש והדבקות הללו? קל יותר לעלות עשר פעמים על הסולם מאשר לשבת חצי שעה על מקום אחד ולהתרכז..."

הזגג השכיל להבין כי לימוד תורה דורש כוחות. הריכוז הנדרש במהלך הלימוד, המאמץ העיוני והשכלי המושקע בו, "שורפים הרבה אנרגיות". לשם כך יש "לאכול טוב" כדי לקבל את האנרגיות הנדרשות.

ומי ששקוע בלימוד, מי שראשו זרובו נתונים אך ורק בו, והוא עמל ויגע יומם

עבה של חמאה? בסך הכל יושב הוא כל היום וקורא בספר..."
הוא הביע את תמיהתו באוזני הרב, בצורה עדינה ומכובדת, והרב פנה אליו בשאלה:

- "כמה אתה מרוויח ליום?"

- "מאתים וחמישים קופיקות".

- "האם תסכים לשבת כאן, בבית המדרש, וללמוד כל היום, ואני אתן לך חמש מאות קופיקות?"

- "אינני יודע ללמוד..."

- "בכל זאת, מה כן אתה יודע?"

- "לקרוא תהלים, וגם קצת חומש ומשניות".

- "ובכן, הבה נעשה עסק: אתה יושב בבית המדרש, קורא תהלים ולומד חומש ומשניות, ובסופו של יום תקבל משכורת כפולה, חמש מאות קופיקות".

"אולם", הוסיף הרב, "כל זה בתנאי שאתה יושב כמוני, ואינך מסיר עיניך מן הספר. כולך שקוע רק בו".

מעיים - אינה ראויה להיקרא בשר!
 באו שניהם לדין תורה, שמעו הדיינים
 את טענותיהם, ופסקו שהצדק עם
 הב"ח, לפי שגם בני מעיים נקראים
 בשר...

עניין זה היה תמוה מאוד: מדוע קרא
 הט"ז את חותנו הגדול, הב"ח, לדין
 תורה!?

באר ה"חזון איש" ואמר: "יודע אתה
 למה קרא הט"ז את חותנו לדין תורה?
 כי הט"ז היה לומד בהתמדה עצומה
 עד טיפת כוחו האחרונה, עד אפיסת
 כוחות ממש. והינה, באותו יום שאכל
 ראה ולא בשר, למד הוא כמה דקות
 פחות מרגילותו, כי היה לו פחות כוח
 מאשר בכל יום אחר. בגלל זה,
 התעורר קטרוג בשמים על הב"ח,
 שבגללו חסרו מספר דקות של לימוד
 תורה בעולם.

הט"ז ידע מכך, ורצה להסיר את
 הקטרוג מחותנו הב"ח, ולכן קראו
 לדין תורה, מתוך ידיעה, שבית הדין
 יפסוק לטובת הב"ח, שגם בני מעיים

ולילה בלימודו, זוכה, כאמור, לניצוץ
 מנשמתו הקדושה של משה רבנו. הוא
 זוכה שמשה רבנו ידבר, כביכול, מתוך
 גרונו.

בספר "מעשה איש" (חלק א עמוד ט) מובא,
 כי תלמיד חכם חשוב וידוע, שהיה בן בית אצל ה"חזון איש" זצ"ל,
 רבי אברהם זינר שמו, ביקש ממנו
 פעם שיחזקו בלימוד התורה.

נענה ה"חזון איש" ואמר: "בוא ואספר
 לך מעשה נפלא ומרטיט על הב"ח
 והט"ז, המלמדנו על גודל יקרת ערך
 לימוד התורה", וכך סיפר:

הט"ז היה חותנו של הב"ח. כנהוג
 באותם ימים הבטיח הב"ח לט"ז,
 שיהיה סמוך על שולחנו כדי שיוכל
 ללמוד בשלווה ובמנוחת הדעת,
 והקציב לו אכילת בשר בכל יום.

פעם אחת ארע שנתנו לט"ז לסעודתו
 ראה במקום בשר, ועל דבר זה הלך
 הט"ז וקרא את חותנו לדין תורה,
 ונימוקו עימו: ראה - שהיא מבני

מכאן נבין כמה גדול ורב ערך הוא כל רגע של לימוד תורה, כמה כוחות, עמל, יגיעה ותעצומות נפש הוא דורש, וכמה גדולה היא התביעה על ביטולו!

נקראים בשר. וכל מה שפוסקים למטה - פוסקים בבית דין של מעלה, וממילא יוסר הקטרוג מחותנו...

פרשה למעשה

מוזן למות כדי להשיג כבוד

בלבישת בגדי הכהן הגדול? הלא אם רצה להפגין בזאת את עושרו - מסתבר שהיו לו מספיק בגדים שאיתם יכול היה לעשות זאת...

אלא נראה, שהכהן הגדול מסמל את המנהיגות הרוחנית של עם ישראל, את החיבור בין העם לקב"ה. הבגדים שהוא לובש הם, אפוא, בגדים רוחניים, אלוקיים, כי רק בבגדים כאלו ניתן ליצור קשר עם אלוקים.

את הממד האלוקי ביקש אחשוורוש

וְעִשִּׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתוּחֵי חֹתֶם קֹדֶשׁ לַיהוָה (שמות כח, לו).

במגילת אסתר (א, ד) נאמר: "בְּהִרְאֹתוֹ אֶת עֵשָׂר פְּבוֹד מְלָכוֹתָיו וְאֶת יָקָר תְּפָאֲרַת גְּדוּלָּתוֹ", דרשו על כך חז"ל (מגילה יב ע"א): "אמר רבי יוסי בר חנינא: מלמד שלבש בגדי כהונה. כתיב הכא: 'יקר תפארת', וכתיב בבגדי כהנה (שמות כח, ב): 'וְעִשִּׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחִידָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאֲרַת'".

יש להבין: מה רצה אחשוורוש לבטא

בבית שני שימשו יותר משלוש מאות כהנים. והגמרא עושה חשבון: "צא מהם ארבעים שנה שישמש שמעון הצדיק, ושמונים ששימש יוחנן כהן גדול, עשר ששימש ישמעאל בן פאבי, ואמרי לה, אחת עשרה ששימש רבי אלעזר בן חרסום - מכאן ואילך צא וחשב: כל אחד ואחד לא הוציא שנתו".

כל שנה היה הכהן הגדול מת!

ריבוננו של עולם! כיצד יתכן שבמשך שנים, שנה אחרי שנה, מת הכהן הגדול ולא הוציא שנתו - והמסר לא נקלט?

איך יתכן להבין, ששלוש מאות כהנים סיכנו במודע את חייהם, וחשקו בתפקיד, מתוך ידיעה ברורה שבעטיו הם לא יוציאו את שנתם?

התשובה לכך שנויה במשנה במסכת אבות (ד, כא): "הקנאה והתאוה והכבוד, מוציאים את האדם מן העולם".

מי שאוהב כבוד, "ימות" כדי להשיג אותו!

לקחת לעצמו. הוא ביקש להפגין את היותו מנהיג אלוקי, בעל עוצמות וכוחות אישיים, ולכן לבש את הבגדים האלו.

במקום שלובש הבגדים ישפיל את עצמו, ויבין וידע שהוא רק צינור המעביר את ההנהגה ואת השפע האלוקי אל העם, התגאה אחשוורוש בבגדים האלו, ובאמצעותם רצה ליטול את הגדולה לעצמו.

הכהן הגדול היה לובש על מצחו תמיד את הציץ, עליו היה כתוב שם הוי"ה, "קודש לה", כדי שיראה תמיד מול עיניו את הקב"ה - "שְׁוִיִּתִּי ה' לְנֶגְדִי תְּמִיד" (תהלים טז, ח), ויזכור תמיד שהשי"ת נמצא מעליו, וכך ירגיש ענוה ושפלות רוח.

יותר משלוש מאות כהנים גדולים לא השכילו להבין זאת. הם סברו שניתן לקנות את התפקיד תמורת כסף.

וכך, אומרים חז"ל (יומא ט ע"א), בעוד שבתקופת בית ראשון שימשו בסך הכל שמונה עשר כוהנים גדולים,

גרמו לו שיכרון חושים, גאווה וגבהות הלב. משום כך הוא כעס מאוד על ושתי שסירבה לבוא, למרות פקודתו של המלך הגדול... הפגיעה בכבודו היא שהטריפה את דעתו.

גם ושתי לקתה במידה זו. היא הרגישה חשובה לא פחות ממנו. גם היא "מלכה", מ"משפחה מכובדת של מלכים"... אף לא אחד, גם לא המלך, יצווה עליה מה לעשות או מה לא לעשות! הכבוד "אוכל" אותה, והביא לסופה המר. לו היתה משכילה להתנהג בעונה - הכול יכול היה להסתיים אחרת...

הגאווה ממיתה, ואילו העונה מחיה את בעליה!

מי שלובש את הבגדים, חייב להפנים שהוא למטה, ויש "קודש לה" למעלה! למרות היותו אדם עליון, שזוכה לדבר עם אלוקים ולקשר בינו לבין העם, עליו להשפיל את עצמו ולהתנהג בעונה. אדם כזה משתמש נכון בבגדי הכהונה, וזוכה לאריכות ימים על ממלכתו.

לא כן מי שלובש את הבגדים, ומרגיש את עצמו "עליון", ואינו מרכין את עצמו בפני האלוקים שמעליו - לא יזכה להשלים את שנתו, משום שהוא משתמש בבגדי הכהונה בצורה מעוותת. הקנאה והכבוד מוציאים אותו מן העולם.

כזה היה אחשורוש. בגדי הכהונה

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים א, ח)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למהצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

הספינה. הוא המנהיג הגשמי של הספינה.

לעומת זאת תפקיד "רב החובל" הוא עמוק ומורכב יותר. הוא אחראי על כל הלוגיסטיקה של הספינה, עליו להבין ולהתמצא בגרמי השמים, בכוכבים, ברוחות, בגאות הים וכו', עליו מוטל לדעת מתי כדאי לנסוע ומתי לא, מהיכן לנסוע ומהיכן לא, וכדומה. רב החובל הוא המנהיג הרוחני של הספינה.

אברהם אבינו זכה להיות גם מנהיגו הגשמי של העולם, לכן אמרו בפטירתו: "אוי לה לספינה שאבד קברניטה", וגם המנהיג הרוחני, ועל כך אמרו: "אוי לו לעולם שאבד מנהיגו".

כדי להיות דמות כה נערצת וחשובה, קודם לכך תנאי כפול ומכופל: על האדם להתנהג בענוה גמורה, כפי שהתנהג אברהם אבינו, שאמר: 'וְאֲנִי עֶפְרָא וְאֶפְרָא, וְלָדַעַת כִּי יֵשׁ מֵעַלְיוֹ מְנַהִיגֹת עַלְיוֹנָה, שְׁנִיטִי ה' לְנַגְדִי תְּמִיד!"

על הכתוב (דברים ז, ז): "לֹא מְרַבְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים חָשַׁק ה' בְּכֶם וַיִּבְחַר בְּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְעֻט מִכָּל הָעַמִּים", מביא רש"י את דברי חז"ל (חולין פט ע"א): "לא מרובכם" - לפי שאין אתם מגדילים עצמכם כשאני משפיע לכם טובה, לפיכך חשקתי בכם. 'כי אתם המעוט' - המעטתם את עצמכם, כגון אברהם, שאמר (בראשית יח, כז): 'וְאֲנִי עֶפְרָא וְאֶפְרָא, וְכַגֹּן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן שֶׁאִמְרוּ (שמות טז, ח): 'וַיִּנְחַנוּ מֶה', וְלֹא כְּנִבְכֹדְנֶצֶר שֶׁאִמְרָ (ישעיה יד, יד): 'אַדְמָה לְעֶלְיוֹן'".

מובא בחז"ל (בבא בתרא צא ע"א), "שבאותו היום שנפטר אברהם אבינו מן העולם, עמדו כל גדולי אומות העולם בשורה, ואמרו: 'אוי לו לעולם שאבד מנהיגו, ואוי לה לספינה שאבד קברניטה"

אומר על כך ה"בעל שם טוב" הקדוש דבר נפלא:

יש הבדל גדול בין "קברניט" לבין "רב החובל". תפקידו של הקברניט הוא טכני, גשמי - לאחוז בהגה ולהנהיג את

עזרתו.

המושל שמח מאוד בביקור, שללא ספק יתרום רבות לתושבי הכפר. הוא תפר לעצמו בגדי פאר חדשים, שבהם יצא לקבל את פני הקיסר.

ביום המדובר, יצא המושל בראש כל בני הכפר, לקדם את בואו של הקיסר ולקבל את פניו.

הקיסר לא יחס חשיבות יתרה לפגישה הזאת, ולא לבש לכבודה את בגדיו הנשיאותיים, אלא בא לפגישה כשהוא לבוש בבגדים פשוטים.

כשהתיישבו כולם לסעדה שהוכנה לכבוד הקיסר ופמליתו, ישב מושל הכפר בבגדיו ההדורים, ולצידו ישב הקיסר בבגדים פשוטים. לא ניתן היה לדעת מי הקיסר ומי מושל הכפר... עד כי נדמה היה שזה הלבוש בבגדי הפאר הוא הקיסר, והשני - משנה לו...

רבים מבני הכפר, כפריים נבערים מדעת, החלו להריע לכבוד מושל כפרם: "יחי אדוננו", וכל זאת בנוכחות הקיסר ירום הודו, שישב בסעודה,

כאמור, זוהי הסיבה, שהכהן הגדול לבש על מצחו את הציץ, שעליו חקוקות המילים: "קודש לה", כדי שירגיש: ה' מעליו!

וכך הם הצדיקים שהקב"ה שתל בכל דור ודור. ענותנותם ושפלותם היא זו שהופכת אותם לקברניטי העולם ולמנהיגיו!

כאמור, אל לו לכהן הגדול, הלבוש בגדי פאר והדר, להתגאות בתפקידו הרם וליחס לעצמו חשיבות עצמית. עליו לזכור בכל עת את שם ה' החקוק על הציץ שלראשו, ולהרגיש שעל אף שהוא עוטה בגדי מלכות - יש מישהו מעליו!

ה"בעל שם טוב" הקדוש באר זאת באמצעות משל:

מושל הכפר קיבל הודעה מאת הקיסר ירום הודו, שבה הוא מודיע לו כי בתאריך פלוני הוא מתכונן לבוא לבקר בכפר, לראות את תושביו, לשמוע את דעותיהם, ללמוד מה חסר להם, ובאילו תחומים חשובה להם

מישרה חשובה, בעל מעמד או תואר מכובד, וכדומה, עליו תמיד לזכור כי יש מישהו מעליו, אשר לו יאים כל הכבוד והתהילה, וכל מה שיש לו - משלו הוא.

"דע מה למעלה ממך" (אבות ב, א), דע כי שכינה לראשך. כדי שתוכל להמשיך ולהנות מהשפע ומהברכה, עליך להתנהג בענוה ולהנמיך את עצמך, כי הגאווה מחריבה את הכל, ואילו הענוה היא "מידה טובה מכל מידות טובות" [כדברי הרמב"ן באגרתו].

ופניו חתומות וכעוסות.

מושל הכפר, שידע את האמת, אמר: "הוי, שוטים שבעולם! וכי הבגדים 'עושים' את האדם? הלא הקיסר ירום הודו היושב כאן לצידי הוא המלך, לו יאתה משפט המלוכה! דמותו עומדת נוכח עיניי בכל עת, ובכל מעשיי זוכר אני כי הוא 'מעלי', ולי אין כל תהילה עצמית בלעדיו".

זו ההרגשה שצריך כל אדם לאמץ לעצמו: אל לו להתהלך בהרגשה של "אני ואפסי עוד". גם אם הוא נושא

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים ח, ט)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

ומה אני מבקש מכם - שתהיו אוהבים זה את זה

וגלויה, אך האדמו"ר הורה להפסיק את הקריאה, ולהביא לו כמה ספרי הלכה, כי ברצונו לעיין באשר לטעות שנמצאה בספר. רק לאחר עיון מעמיק, הכריע האדמו"ר שמן הראוי להוציא ספר אחר ולקרוא בו.

לאחר תום התפילה, שאלוהו מקורביו מה ראה להאריך כל כך בבדיקת הטעות, כאשר היתה זו טעות גלויה ופשוטה.

השיב להם האדמו"ר: "וכי לא ראיתם כי בבית הכנסת היה נוכח הסופר שכתב את ספר התורה? אם הייתי קובע לאלתר שספר התורה פסול, היו נגרמות לו חלישות הדעת ובושה גדולה מול כל הציבור, שהרי כולם יודעים שהוא זה האחראי על הספר. אך עתה לאחר שכולם ראו כיצד עיינתי ושקלתי עד שהכרעתי שיש להחליף את הספר, יאמרו הנוכחים שאין זו טעות ברורה כל כך, אלא יש

וְאַתָּה תִּצְנֶנָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ
(שמות כז, כ).

"אור החיים" הקדוש כתב, כי "תִּצְנֶנָּה" הוא לשון צוותא. אומר השי"ת למשה רבנו, כי הדבר הגדול ביותר, הוא כאשר משה רבנו מצוה את בני ישראל, וגורם לכך שיחיו בצוותא ובשלום. או אז, "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ" - הם יזכו שכל המצוות שעושים תהיינה של השי"ת.

התורה הקדושה, מלמדת אותנו את חשיבות ההקפדה על כבוד הזולת, ואת מעלת המידות הטובות, אשר זה כל האדם. גדולי עולם במידותיהם המופלאות הקפידו על כך ביותר.

על האדמו"ר מסאטמר, רבי יואל זצ"ל מסופר, שעלה פעם לתורה. במהלך הקריאה, גילה שיש טעות בספר התורה. היתה זו טעות ברורה

סעודות השבת. הגיעו לשבות בכפר...
ושכרו לשם כך אכסניה.

גבאי בית הכנסת המרכזי של הכפר הגיעו אל האכסניה להזמין את האדמו"ר להתפלל עימם, אך האדמור התנה, שאם רצונם שיתפלל בבית הכנסת שלהם, הרי הוא רגיל להיות ה"בעל קורא", ולכן הוא מבקש לקרוא בתורה. נענו בני המקום לבקשתו, וכך קרא האדמו"ר בתורה.

כאשר עלה החתן למפטיר, רמז האדמו"ר למלוויו להתחיל לשיר, וכך כאשר החל החתן לומר את הברכות, ליוו אותו החסידים והאדמו"ר בשירה, והקהל התקשה לשמוע כיצד מגמגם הוא בעת אמירת הברכות.

הציבור סבור היה, כי בוודאי יש סודות כמוסים באותה שירה שליוותה את החתן, אבל הסוד היה פשוט - לחסוך בוש מיהודי. האדמו"ר היה מוכן לעזוב את עירו ולשבות בכפר קטן שבת שלמה, ובלבד שיוכל להציל יהודי מבושה.

בה ספק, וממילא לא נגרמה בושה לסופר"...

הרב אלימלך בידרמן שליט"א, סיפר סיפור על האדמו"ר משינא:

פעם הגיע אל האדמו"ר חתן בערב שבת שלפני חתונתו, וסיפר כי בשבת עומד הוא לקבל עליה ל"מפטיר". אומנם את ההפטר קורא ה"בעל קורא", אבל את הברכות אומר העולה ל"מפטיר", ומה לעשות שהוא כבד פה וכבד לשון, ותגרם לו בושה גדולה בעת אמירת הברכות, לפיכך אין הוא יודע מה לעשות...

שאלו האדמו"ר היכן תתקיים העליה לתורה, והחתן סיפר לו שהוריו מתגוררים בכפר פלוני.

השיב לו האדמו"ר: "אין לך מה לדאוג, סע לביתך, והכול יעבור בשלום".

והינה, זמן קצר לפני כניסת השבת, מגיעה פמליא שלמה לכפר - האדמו"ר עם כמה מחסידיו ועימם כל

יוכלו להיכנס אל האדמו"ר.

יום אחד, בעת קבלת הקהל, כאשר ליד חדרו של האדמו"ר המתינו עשרות אנשים, הגיע חסיד אחד מגדולי העשירים, ובראותו את התור הגדול ניגש אל הגבאי, ותבע להיכנס מיד בלא להמתין. הגבאי המסור הסביר לו, שעליו להמתין בתור כמו יתר החסידים, אך כידוע "עֲשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת" (משלי יח, כג), וברוב זעמו על הגבאי, סטר העשיר בחזקה על לחיו של הגבאי הנאמן.

הגבאי הפגוע נכנס אל חדרו של האדמו"ר וסיפר לו על הסטירה שקיבל, באומרו שאם זה "שכרו" על עמלו למען הציבור, אין הוא יודע אם יוכל להמשיך בתפקיד...

האדמו"ר שמע את הדברים ושתק. כאשר הגיע תורו של העשיר להיכנס, הבין האדמו"ר כי אותו עשיר הוא זה שסטר לגבאי.

העשיר ביקש ברכה מהאדמו"ר, אבל האדמו"ר התעלם ממנו, לא הושיט לו

כמה עלינו להיזהר לא לגרום בושה ליהודי. כמה עלינו להקפיד על כבוד הזולת... עם זאת חובתנו לדעת גם לוותר, ומוויתור אין מפסידים לעולם. גם אם נראה כאילו נגרם הפסד, הרי בסופו של דבר הרווח כולו של המוותר.

להלן מעשה שהיה אצל האדמו"ר מגור, בעל ה"חדושי הרי"ם":

כדרכם של אדמו"רים, היו מגיעים החסידים להתברך מפי רבם, כאשר בפתח ניצב גבאי האחראי על הסדר במקום.

הגבאי שהיה ממונה על כך, נקרא בשם רבי בונים. הוא היה גבאי נאמן ואציל רוח, שהיה דואג שהכל יתנהל בצורה מסודרת ומופתית. הוא דאג לכניסתם של הבאים לפי סדר, וגם לכך שלא יתעכבו יתר על המידה בחדרו של האדמו"ר, כיון שהתעכבות, עלולה לגרום שחלק מהממתינים - ויש בהם מי שבאו ממרחקים - לא

וסטר לו, ועתה מבין הוא שטעה ומבקש את סליחתו.

כאשר שמע רבי בונים הגבאי את דברי העשיר ואת צערו הרב, החל להרגיעו והבטיחו שהאדמו"ר יברך אותו. הוא נכנס עימו שוב אל האדמו"ר, וכאשר ראה הרבי את שניהם, אמר לאותו עשיר, שאין הוא מוכן לברכו עד שיבקש מחילה מהגבאי, והלה יאמר בפה מלא שהוא מוחל לו.

את ידו ולא ברכו, והעשיר יצא משם בבושת פנים...

כחסיד נאמן, הבין העשיר כי שגה במעשהו. הוא בא לר' בונים, החל לבכות לפניו בכי תמרורים וסיפר לו, כי שנים רבות ממתין הוא לילד, אך לשווא... עתה החליט הוא להגיע לאדמו"ר ולבקש את ברכתו. לשם כך הוא התאמץ ועשה את הדרך הארוכה לגור. בראותו את התור הגדול, חש שאין באפשרותו להמתין זמן כה רב, לכן התפרץ לעבר הגבאי

אתת מתנות לאביונים

בהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
ב"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

הקב"ה רוצה מאיתנו, שנקפיד על כבוד הזולת, שנוותר לו... כמו שאומר ה"תנא דבי אליהו" (פרק כח): "כך אמר להם הקב"ה לישראל: בני אהובי, כלום חסרתי דבר שאבקש מכם? ומה אני מבקש מכם, אלא שתהיו אוהבין זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה, ותהיו יראים זה מזה".

אמר הגבאי לרבי: "רבנו, אינני מוכן למחול ליהודי הזה אלא בתנאי אחד: שהרבי יבטיח לו שיפקד בבן זכר". כאשר שמע האדמו"ר את הדברים, אמר לאותו עשיר: "בזכות המחילה של הגבאי, והוויתור הגדול שלו על הסטירה שנתת לו, תיפקד עוד השנה בבן זכר", ואכן כך היה.

חום בעבודת ה' - תמחה את זכר עמלק

אחרים".

עמלק "קָרַר אֶת הָאֹמְבִטִּיָּה", הוא זה שגָרַם שלא יחששו העמים להילחם בישראל. כיצד עשה זאת? על ידי שהפשיר את עם ישראל מהרתיחה שהיו בה.

עם ישראל הגיע למדרגת התלהבות גדולה מאוד בעבודת ה' יתברך, למדרגה של דבקות בה', אבל עמלק לא אהב את ההתלהבות בעבודת ה', כי היא מקרבת את ישראל לאביהם שבשמים, ולכן הכניס מושג של קרירות בעבודת ה', קרירות בקיום המצוות. שיקיימו, אבל בלי החום, בלי ה"אֵשׁ הַמְזַבֵּחַ תִּנְקַד בּוֹ" (ויקרא ה.ו).

ומכיון שהפשיר אותם מהרתיחה שהיו בה, הראה גם לעמים האחרים שהם יכולים לבוא להילחם בישראל. משום שכל זמן שישראל דבוקים בה', אין כל אומה ולשון יכולה לשלוט עליהם. מתי הצליחו העמים להילחם בהם? כאשר נכנסה בהם קרירות

מהי הדרך לעלות ולהתעלות בעבודת ה'?

התשובה היא: "וְאֵשׁ הַמְזַבֵּחַ תִּנְקַד בּוֹ" (ויקרא ו.ב) - על ידי שאדם מחמם את ליבו לעבודת ה' יתברך באש של תורה, מצוות ויראת שמים, וכל הזמן עובד את ה' בחום, בהתלהבות ולא בקרירות - יזכה לעלות בהר ה'.

השבוע, מלבד פרשת תצוה, נקרא גם את פרשת "זכור" - "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָּךְ עַמְלֶק... אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ" (דברים כה, זי-ח).

מהו "אֲשֶׁר קָרָךְ"?

אחד הפרושים המובא ברש"י: "לשון קור וחום, צננך והפשירך מרתיחתך. שהיו כל האומות יראים להילחם בכם ובא זה והתחיל, והראה מקום לאחרים. משל לאמבטיה רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד, קפץ וירד לתוכה. אף על פי שנכווה, הקרה אותה בפני

[ארבעים ותשע] שערי טומאה, יגיעו לשער החמישים, ממנו כבר לא יוכלו לצאת.

כל יהודי ויהודי מחויב למחות מליבו את הקרירות הזו שגורמת לו לקיים את המצוות בלי לב, "כמצוות אנשים מלומדה", ולהכניס בליבו שמחה ואושר בקיום המצוות מתוך אהבת ה'. כך נקיים את מחיית עמלק הפנימי שבתוכנו, ועל ידי כך נזכה שהקב"ה ימחה בקרוב את עמלק החיצוני.

בעבודת הבורא יתברך.

לכן נצטוינו לזכור את מעשה עמלק ולמחות אותו. וזה נרמז בפסוק: "זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמָלֵק", מה הכוונה במילה "לך"?

לכאורה עמלק הרע לכל עם ישראל, אבל לפי מה שבארנו עמלק הכנים קרירות בעבודת ה' בלב כל אדם מישראל, וזה הכוונה "לך".

"לך" - בגימטריה חמישים - לרמוז שעמלק ניסה לגרום לכך שעם ישראל, שהיו כבר שקועים במ"ט

אתת מתנות לאביונים

בהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
ב"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

מִשְׁנַתְּכֶם, וְנִדְרֵימִים, הִקְיָצוּ
מִתְּרֵדֵימֶתְכֶם" (רמב"ם פ"ג מהלכות תשובה
ה"ד).

כשרואים דברים כאלה יש ללמוד!
לראות ולקחת מוסר. מה שה' הביא
על העמים - הכל נועד עבורנו, שאנחנו
ניקח לעצמנו מוסר, והמוסר הנצרך
הוא, שכל אחד ידע את יסוד זכירת
מעשה עמלק.

פרשת מלחמת עמלק פותחת בפסוק:
"וַיָּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל
בְּקִדְשׁ" (שמות יז, ח). רש"י הקדוש
מביא את דברי המדרש המתיחסים
אל הסמיכות לפסוק הקודם - "הַיֵּשׁ
ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין".

הקב"ה עונה על טענת בני ישראל:
"הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין", ואומר להם:
תמיד אני נמצא ביניכם ודואג לכם
ואתם אינכם רואים? האינכם יודעים
מי עושה לכם את כל הניסים
והנפלאות?

אם כך אתם מתעלמים ממציאות ה'
והשגחתו, אשלח את אויבכם, ודבר

לקב"ה יש דרכים משלו למחות את
העם העמלקי, שאין לנו ידיעה ברורה
מי הוא היום. בזעזוע הכי קטן יכול
הקב"ה למחוק מדינות שלמות מן
העולם, כפי שהוא מראה לנו מדי
פעם.

מעת לעת מתרחשים אירועים כמו
רעידת אדמה, צונאמי או הוריקן,
שלכאורה נראים לבני האדם כתופעות
טבע המתרחשות מפעם לפעם, אולם
אנו, יהודים מאמינים בני מאמינים,
יודעים שהכל מגיע מהקב"ה, ואין
בהם טבע ומנהגו של עולם כלל, אלא
הכל ניסים ונפלאות שיש להם מטרה
ותכלית.

אדם הרואה את ידו החזקה של ה' -
אסור לו להתעלם! חלילה לנו לומר:
"זה טבעי... האדמה יכולה פתאום
לרעוד, מחמת החור בשכבת האוזון
שהאוויר הנכנס בו פועל על הים..."

אדם יכול להסתכל על כל דבר בעולם
במבט גשמי, ולא להבין שיד ה'
מכוונת הכל, ואילו הם רק רומזים שה'
יתברך מרמז לנו: "עורו יְשִׁנִּים

אותי?!"

השליכו האב מעל כתפיו, ובא הכלב ונשכו. אז החל הילד לצעוק: "אבא אבא תציל אותי", כי הבין שאביו היה זה שהצילו עד עתה.

אסור לנו לשכוח מי מוביל אותנו ודואג לנו. עלינו לחזק את האמונה שבכל צעד ושעל שאנחנו מהלכים בעולם, הכל מאיתו יתברך.

וכפי אשר תבער בליבנו אש האמונה, ונחדיר בליבנו שהכל מאת הקב"ה, אף אם איננו רואים ומרגישים זאת - כך ישגיח עלינו ה', וישפיע עלינו שפע ברכה והצלחה.

זה יזכיר לכם להתפלל לה'. לכן מיד כתוב: "וַיָּבֹא עִמָּלֶק וַיִּלְחָם עִם יִשְׂרָאֵל".

ומביא המדרש משל לאב שלקח את בנו והרכיבו על כתפיו, והיה הולך איתו בדרך. והילד מבקש: "אבא, קנה לי את הכדור הזה", "תן לי את המקל היפה הזה", ואביו נותן לו מה שרוצה.

עבר שם אדם אחד, והבן שעל כתפי אביו שואל: "ראית את אבי?"

אמר לו אביו: "כלום אינך יודע היכן אני?! הרי אני מרכיב אותך על כתפי, ומגן עליך מפני קוצים ואבנים, ומלבד זאת אני נותן לך את כל מבוקשך, וכעת אתה שואל אדם אחר אם ראה

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים א, ח)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למהצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455

לפרטים:

מטבע של אש

בְּשֵׁקֶל הַקֹּדֶשׁ.

רש"י מביא מהמדרש (במדבר רבה יב, ג):
 "זה יתנו - הראה לו כמין מטבע של
 אש, ומשקלה מחצית השקל, ואמר
 לו כזה יתנו".

לכאורה, הדבר תמוהה ביותר, מפני
 מה הוצרך ה' יתברך להראות למשה
 רבנו מטבע של אש, בשעה שיכול
 היה להראות לו מטבע ממתכת
 פשוטה. ומה גם שניתן לשער כי משה

המשנה (שקלים א, א) אומרת: באחד
 באדר משמיעין על השקלים.

בזמן שבית המקדש היה קיים, היו עם
 ישראל מחוייבים להביא בכל שנה
 'מחצית השקל', ובכסף הזה היו קונים
 את קורבנות הציבור לאותה שנה -
 כדי שכל עם ישראל יזכו לכפרה לפני
 ה'.

וכך כותבת התורה (שמות ל, ג): 'זֶה יִתְּנוּ
 כָּל הָעָבָר עַל הַפְּקָדִים מִחֻצֵי הַשֶּׁקֶל

אתת מתנות לאביונים

במידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
 ב"ד באדר
 וגם
 בט"ו באדר

לכפר על נפשות ישראל. כאשר אדם מקיים את המצווה באותה חום והתלהבות שבהם עשה את העברה, הוא באמת יכול לשרוף את העברה!

במגילת אסתר (ג, ח) נאמר: "יִשְׁנֹנוּ עִם אֶחָד מִפָּאָר וּמִפָּרָד בֵּין הָעַמִּים". באור הדברים, כי עם ישראל היה מפורד מן המצוות, וקיים אותן בעצלותיים, בלי חיות ובחוסר התלהבות.

גם בימינו ישנם המקיימים את המצוות כדי לצאת ידי חובה בלבד. אולם אדם צריך לדעת כי בכך הוא מאבד את כל היופי של המצווה, ואת עצם הרצון של הקב"ה במצווה. הקב"ה, שהכל שלו, אינו חפץ במטבעות גשמיות, אלא באש ההתלהבות המתלהטת באדם בעת קיום המצוות. וכאשר אדם מקיים את המצוות מתוך התלהבות ואש קודש, מעשיו עולים מעלה, ומגיעים עד כיסא הכבוד!

מספרים על חסיד, תלמיד חכם ובר אוריין שהתעורר בבוקר השכם

רבנו ידע מהי מחצית השקל, שהרי השקלים עוד היו מזמן אברהם אבינו, שקנה את מערת המכפלה מעפרון החתי בארבע מאות שקל כסף. אף אם נאמר כי משה רבנו היה איש קדוש, ולא הכיר צורת מטבע, הוא יכול לפנות לעם ישראל, ולהורות להם לתרום מחצית השקל ודי בכך.

אלא מבארים רבותינו המפרשים, כי משה רבנו תמה כיצד פיסת מתכת בשווי מחצית שקל יכולה לכפר על נפשות ישראל. כיצד דבר קל וגשמי, יכול לכפר על הנפש הרוחנית ולמחות את החטאים. בפרט שמחצית השקל באה לכפר על חטא העגל, שהוא אחד משלוש העברות החמורות שבתורה!

מבאר בעל ה"נועם אלימלך", כי הקב"ה ביקש ממשה לא את המטבע עצמו, אלא את החום, ההתלהבות ולבת הקודש של עושה המצווה. לפיכך הוא הראה למשה מטבע אש והורה לו: "זה יתנו", כלומר נתנה של אש וקדושה, כיון שהחום וההתלהבות שבנתינת מחצית השקל, הם שיכולים

בבקשה, מתי יש לי זמן לחשוב על השכינה?"...

אדם יכול לקום בבוקר, לרוץ לתפילה וללמוד, אבל הוא לא משקיע טיפת מחשבה לשם מה הוא טורח ועמל. הוא יכול לקיים את כל מצוות התורה בלי לחשוב על הקב"ה, ולו לרגע אחד!

לכן הראה הקב"ה למשה רבנו מטבע של אש, כדי ללמדנו כי אין הוא חפץ במעשים כשלעצמם. אלא גם, ובעיקר, בכוונה, במחשבה ובהתלהבות המובילים למעשה המצווה!

האדמו"ר בעל החידושי הרי"ם, רבי יצחק מאיר מגור זצ"ל, הוצרך לבקר בגרמניה. היה זה לפני למעלה ממאה שנה, כשתנועת ההשכלה עשתה שמות בעם ישראל, והפילה חללים רבים, בעיקר בקרב יהודי גרמניה שהחשיבו את תורת המדע, וראו בה חזות הכל.

האדמו"ר נכנס לבית כנסת אורתודוכסי באחת מערי גרמניה,

והכריז באוזני אשתו: "לא תאמיני מה חלמתי הלילה! חלמתי שאני מדבר עם השכינה, ממש מדבר פה אל פה עם השכינה!".

"בוודאי תחלום חלום כזה", השיבה האישה, "הרי אין מראים לו לאדם בחלום אלא לפי הרהורי ליבו. ואתה כל הזמן מתפלל, לומד תורה ומקיים מצוות. מן הסתם חשבת כל היום על השכינה, ולכן חלמת בלילה שאתה מדבר עם השכינה!".

"מתי יש לי זמן לחשוב על השכינה? השיב הבעל, הרי כל בוקר אני קם בזריזות, ורץ לטבול במקווה, אחרי זה אני נחפז לתפילה, חוזר הביתה, טועם משהו ורץ לכולל. שם אני יושב, לומד וטורח כדי להבין ולזכור כל דבר, על מנת להצליח בבחינות סוף החודש ולקבל תוספת במילגה. לאחר מכן אני בא הביתה, חוטף משהו לאכול, נח מעט וחוזר לבית המדרש. כך אני ממשיך את כל סדר יומי במרוץ מטורף אחר הזמן, עד שבלילה אני צונח על המיטה נטול כוחות. אמרי לי

כי מחצית השקל מרמזת כי עיקר חפץ ה' בחום ובהתלהבות שבמצווה. אינני מבין כיצד עלה בדעתו של רב מגרמניה לומר חידוש שכזה!.

"אתה יודע למה?" הכריז חמיו, "כי יהודי גרמניה הינם מכניסי אורחים בלב שלם. יש להם אהבה עזה כלפי עם ישראל. והאהבה הזאת היא שהביאה את אותו רב לומר את החידוש הנפלא הזה!".

לפני יותר ממאתים שנה חי הצדיק הנשגב רבי אלכסנדר זיסקינד זצ"ל, מחבר הספר "יסוד ושרש העבודה". בימי בחרותי הייתי לומד ב"סדר מוסר" את ספרו הנפלא, אשר היה

ושמע רב מקומי המרצה בפני קהל עדתו את הרעיון של "מחצית השקל" המרמז כי הקב"ה חפץ דווקא בחום ובהתלהבות שבקיום המצוות.

לשמוע הדברים התפעם האדמו"ר ואמר: "מילא אצלנו, החסידים, בפולין, מסתבר שיאמר חידוש כעין זה, אבל כאן בגרמניה הקרירה והמנוכרת, לא העליתי על דעתי שאשמע יהודים האומרים רעיון המביא להתלהבות ואש קדושה. אין זה אלא דבר פלא!"

תכף כשחזר לפולין, נכנס לפני חמיו הקדוש, רבי מנחם מנדל מקוצק ואמר: "ראיתי בגרמניה דבר פלא. נכנסתי לבית כנסת, ושמעתי אומרים חידוש,

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים ה, ט)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455

לפרטים:

‘נשמת כל חי’ בהתלהבות, וממילא כל גופו יתחמם וירתח, עד שהקרח ימס מעליו, כפי שאמר דוד המלך ע"ה בתהלים (לט, ד): ‘חם לְפִי בְּקִרְבִי בְּהִיגֵי תִבְעַר אִשׁ!’.”

באש טמון כוח של דבר והיפוכו. מצד אחד האדם לא יכול לחיות בלי האש, שעל ידה מפיקים אור וחום, ובאמצעותה מבשלים, מתיכים מתכות ויוצרים כלים. בימינו בפרט, כל דבר בעולם, החל במכשירים הביתיים וכלה במכונות התעשייה, פועל על ידי כוח החשמל הנובע מהאש, הבונה את העולם, ונותנת חיות לאדם.

מאידך גיסא, טמון באש כוח הרס עצום והיא יכולה לכלות באחת ערים שלמות, להמית אינספור אנשים, ולהפוך עולם ומלואו לאפר חורבות. מגדלי התאומים הענקיים קרסו באחת עקב האש האדירה שבערה בתוכם. החומר הדליק שבמטוסים בער והתיך את כל הפלדה שתמכה

מדרבן ומחזק אותי לעבודת ה' יתברך. אם היה בי אז שמץ התלהבות של קדושה, לא היה זה אלא בזכות הצדיק הקדוש הזה!

מסופר שפעם אחת הלך יהודי לטבול בנהר ברוסיה בימות טבת החורפיים. האיש שם את נפשו בכפו, וטבל במים ההולכים וקופאים. כשניסה לצאת מהנהר לא עלה הדבר בידו. הוא נדבק למים אשר הפכו לקרח, כפי שלפעמים האצבע נדבקת לקרח שבמקפיא הביתי.

האיש המבועת החל לצווח מרה: "הצילו! אני קופא למוות! הצילו!"

שוועותיו המיאשות הבהילו אל גדות הנהר אנשים רבים, שנקהל סביב, וניסו באמצעים שונים ובמאמצים רבים לחלצו מן המים הקפואים, אך ללא הועיל. מיהרו האנשים לרבי אלכסנדר זיסקינד, וזעקו לפניו במורא: "רבנו, יהודי נדבק לקרח שבנהר, מה נעשה? כיצד נציל את חייו?!"

"עצה פשוטה יש באמתחתי!" נענה רבי אלכסנדר זיסקינד, "שיאמר

מתקרבים אליו יותר מדי, עלולים חלילה להישרף. אדם השבוי בתאוות הממון יכול להידרדר לידי גזלה, הונאה, שקר ורמיה!

אדם השקוע עד צוואר בתשוקה לממון, מאבד את הפרופורציות והאיזון בחייו, כאשר שום דבר אינו עומד לנגד עיניו, מלבד הלהט לצבור עוד כסף, רכוש ונכסים!

אישה התקשרה וסיפרה כי היא ובעלה התקרבו מעט לתורה ולמצוות.

במגדלים והם התפרקו תוך זמן קצר! לכן הראה הקב"ה למשה רבנו כמין מטבע של אש, ורמז לו בכך כי גם הכסף דומה לאש. אפשר לבנות על ידו את העולם, לרכוש מוצרים חיוניים, לגמול חסד ולהפריש צדקה. מאידך גיסא ניתן לשרוף באמצעותו את כל העולם, לרמות, לכזב, להונות, לגנוב, להתקוטט ולכעוס!

כמעט כל הכעס והקפידות שבעולם, שורשם בענייני ממון. לפיכך הראה הקב"ה למשה מטבע של אש, להודיעו כי הכסף דומה לאש, וכאשר

אתת מתנות לאביונים

במידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

ניתן לצאת ידי חובה
ב"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

02-5000455

"סתם אני פשוט רוצה להבין, הרי אנחנו באמצע שיחה!"

"סליחה!" השיב האיש, "זה פשוט עסקים, יש עכשיו מניה רצינית, אני בודק האם לרכוש או לא!"

מדובר במרדף בלתי פוסק. כי טבע האדם שלא להסתפק במה שיש בידו, אלא לרצות להרוויח עוד ועוד, עד שבסופו של דבר הוא מפסיד הכל, וביתו וחיייו מתפרקים, רחמנא ליצלן.

אדם שנדבק בתאוות המזון נמצא בסכנה גדולה. הכסף משגע אותו ומטשטש את ליבו עד שכל חיי נהפכים למרוצה אחר רווחים מהירים.

חז"ל (קהלת רבה א, ג) מעידים כי "אין אדם יוצא מן העולם וחצי תאוותו בידו". יש לו מאה רוצה מאתים, יש לו מאתים רוצה ארבע מאות!

מקשים המפרשים, הרי חצי תאוותו כן בידו, שהרי מתוך המאתיים שאליהם הוא מתאווה, יש לו מאה, ואם כן מדוע אומרים חז"ל כי "אין אדם יוצא מן העולם וחצי תאוותו

אך ישנה בעיה אחת: במשך רוב שעות היום בעלה צמוד למחשב ולאינטרנט, ומשחק בבורסה, פעם מפסיד ופעם מרוויח. כשעולה בידו לגרוף רווחים הוא מרוצה ושמח עד לב השמים. אך כשהוא מפסיד, ה' ירחם, הוא מסתובב בבית זועם כארי בסוגר!

לפעמים הוא משקיע במניה מבטיחה, שלפתע יורדת פלאים, וכך הוא מפסיד ברגע אחד את כל הרווחים שהצליח לצבור במשך שנה שלמה. ראשו מסתובב כל היום סביב ההשקעות, העליות והצניחות, עד שלאשתו המסכנה כבר אין חיים.

לפעמים באים אנשים, ותוך כדי השיחה הם שולחים פקודות לרכישת מניות ומכירתן. הם לא מסוגלים להיגמל מזה ולו לרגע אחד! פעם בא אדם להתייעצות. תוך כדי שיחה הבחנתי כי הוא מתעסק במכשיר הסלולרי, ומסמן לי: "רגע, שניה!"

"אמור לי, מה זה רגע, שניה?" שאלתי,

בידו"?"

לכן עלינו לשים אל ליבנו כי מטרת האדם בעולם אינה לקבץ ממון לרוב, אלא לקיים את מצוות ה' בחשק, בהתלהבות ובאש של קדושה בבחינת "מטבע של אש!"

אלא הכוונה היא, שכשייש לו מאה הוא רוצה עוד מאתים נוספים, ואם כן נמצא כי הוא מסתלק מן העולם, כשייש בידו פחות מחצי תאוותו!

אורה ושמחה ויששון ויקר

כדי שרבותינו ידרשו זאת שהכוונה באורה זו תורה, ושמחה זה יום טוב וכו', שמתחילה היו כותבים "ליהודים הייתה תורה ויום טובמילה ותפילין..".

אלא, מסביר הרב דבר נפלא מאוד: גם לפני כן הם הניחו תפילין, למדו תורה, וקיימו את יום טוב, אך הם עשו זאת רק מפני ציווי ה' ולא הגיעו להשגה ולהבנה שהתורה הקדושה היא באמת אור נפלא שמאיר ומשפיע על האדם ומראה לו את הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר יעשה, רק בפורים לאחר שקיימו וקיבלו את התורה הם

על הפסוק לַיהוּדִים הֵיטָה אֹרֶה וְשִׁמְחָה וְשִׁשְׁוֹן וְיִקָּר (אסתר ח, טז), דרשו רבותינו (מגילה טז ע"ב):

אֹרֶה- זו תורה.

וְשִׁמְחָה- זה יום טוב.

וְשִׁשְׁוֹן- זו מילה.

וְיִקָּר- אלו תפילין.

שואל הגאון רבי יהודה צדקה ע"ה שאלה עצומה, מדוע כשמרדכי ואסתר כתבו את המגילה הם כתבו זאת בצורת רמז לַיהוּדִים הֵיטָה אֹרֶה וְשִׁמְחָה?

וַיִּקְרַע (אסתר ח, טז). אוֹרְהָ- זוֹ תוֹרָה (מגילה טז ע"ב), זוֹ הַתּוֹצְאָה שֶׁל פּוֹרִים.

וההבנה בזה שכל העניין של פורים היה לצורך דבר אחד- שעם ישראל יזכו להרגיש שהתורה זה לא ח"ו עוד איזה מצווה, לימוד התורה זה לא עוד מצווה, אלא הוא כל המהות של עם ישראל!

כדי להמחיש זאת נמשיל משל, אדם בנה בית וריהט אותו בכלים יפים ונאים, וְכֵלִים מְבֻלִים שׁוֹנִים (אסתר א, ז), אך לא דאג שיהיה חשמל בבית, ואפילו נר אין לו להדליק, האם יש ערך לבית כזה?

הבית יפה ומסודר בצורה נפלאה עם כל הריהוט היקר, אך אם אין שם

הבינו זאת, והתורה נהפכה אצלם להיות לאורה.

בפורים הם זכו להבין שמילה זה ששון, זכות נפלאה שיהיה בנו את חותמת העם היהודי- עם ה'.

בפורים הם זכו להבין שמצוות התפילין היא מצווה כה יקרה וחשובה בפני ה'.

יהי רצון שנזכה לנצל את ימי הפורים הקדושים ונקבל את ברכת הנביא (ישעיה סא, ז) שְׂמַחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָּהֶם, בביאת משיח צדקנו ובבניין בית המקדש במהרה בימינו, אמן.

כל עניין פורים נסוב סביב פסוק אחד: לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרְהָ וְשִׂמְחָה וְשִׂשׂוֹן

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים ח, ט)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למהצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

ולכאורה קשה, מה שייך לומר שפורים זה קבלת התורה, הרי התורה התקבלה כבר וניתנה בהר סיני?

אלא, נכון שהתורה ניתנה בסיני, אך לא הייתה את ההרגשה שבלא התורה נמצאים באפילה, בתוך מרתף חשוך, ולא שווים כלום.

מיום קבלת התורה הקדושה ועד ימי מרדכי ואסתר לא הרגישו עם ישראל את ההרגשה הזו.

עד אז עם ישראל חשבו שוודאי זה טוב, שקיבלו את התורה, אך לא הייתה את ההרגשה הנפלאה שלחיות בלי התורה זה לחיות בלי חשמל, בלי אור, ואי אפשר להסתדר.

עד שבאו ימי הפורים שלא יסופו מִזְרְעִים (אסתר ט, כח), והאירו והגביהו את ישראל להבין להשכיל ולהרגיש שהתורה זה האור והחיות של עם ישראל.

זהו הפירוש לַיהוּדִים הֵיטָה אֲזָרָה-הם הגיעו למצב הנפלא הזה שהרגישו שהתורה זה האור ובלעדיו מגששים

חשמל, הבית לא שווה כלום, כשמגיעה שעת חשיכה האדם כבר מגשש באפילה.

בדומה לזה מבארים רבותינו שעם ישראל בלי התורה זה כמו עיוור המגשש באפילה, הוא לא יכול להתקיים.

וזה הכוונה "לַיהוּדִים הֵיטָה אֲזָרָה", לעם ישראל היה חסר את ההרגשה שהתורה זה אורה- אור עצום, ובלעדיו הם נמצאים בחושך.

חושבני שהיום אנו נמצאים בממדים הללו, ישנם יהודים רבים שעדיין לא הגיעו למדרגה הזאת של "לַיהוּדִים הֵיטָה אֲזָרָה", הם לא מרגישים שהתורה זה האור שלנו ובלעדיה מגששים באפילה.

על הפסוק (אסתר ט, כז) קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים, דרשו רבותינו (שבת פח ע"א) קיימו מה שקיבלו כבר. דהיינו שפורים זה יום קבלת התורה, ביום זה קיבלו ישראל מחדש את התורה הקדושה.

היהודים להתאסף בחג הפורים ולהרגיש מעט מן האור הנפלא הזה שהרגישו עם ישראל באותו זמן.

באפילה ולא יכולים לחיות! תהילות לא-ל, ברוך הוא, בכל בתי הכנסיות ברחבי הארץ והעולם זוכים

ימי הפורים - שמחת האדם

שהמלך הסכים למלא את בקשתה ולומר לו על המן צורר היהודים שמבקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, הרי יכול היה המלך אחשוורוש שלא להסכים לבוא שנית למשתה אסתר וחלילה לא הייתה עוד תקומה לישראל, וכיצד אם כן לקחה אסתר את הסיכון הגדול ולא ניצלה את ההזדמנות החד פעמית ואינה ניתנת לחזרה שניתנה לה לבקש מאת המלך?

אלא אסתר באמת רצתה להפיל את המן במסיבה הזו ולגלות את זממו למלך, אך היא ראתה שהוא בא למשתה היין שִׁמְחָ וְטוֹב לֵב (שם ה, ט),

לאחר שהזמינה אסתר את אחשוורוש למשתה שאלה המלך: מַה נְשְׂאֵלְתָּךְ וַיִּנְתֶּנּוּ לָהּ וַיְמַה בְּקִשְׁתָּךְ עַד חֲצֵי הַמְּלָכֹת וַתַּעֲשֵׂשׂ (אסתר ה, 1).

השיבה אסתר ואמרה: אִם מְצָאֲתִי חַן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת נְשְׂאֵלְתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת בְּקִשְׁתִּי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמֹן אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כְּדַבַּר הַמֶּלֶךְ. (אסתר ה, ח) גם מחר אעשה משתה ואבקש מהמלך שיבוא שנית ושם אומר את בקשתי.

ולכאורה לא מובן, מדוע אסתר לא ניצלה את ההזדמנות הנפלאה הזו

אין אפשרות לגבור עליו. פי בשמחה
תצאו ובשלוש תוכלו (ישעיה נה, ב),
השמחה מוציאה ומצילה את האדם
מכל הבעיות והדאגות.

וידעה אסתר שבמצב הזה שהוא
בשמחה אין שום סיכוי לנצחו, גם
המן, הרשע המרושע, אם הוא נמצא
בשמחה, מזלו גובר ולא ניתן לנצחו.

מסופר על האדמו"ר הקדוש רבי
מנחם מנדל מרומנוב זיע"א שפעם
אחת ירד הצדיק לטבול בנהר, ירד
וטבל, עלה ונסתפג (יומא פ"ג מ"ד),
ולפתע שם לב ליהודי שנכנס עמוק
לתוך הנהר ונשטף בזרם החזק ומנפנף
בידו לעזרה, הרב לא היה יכול להצילו
כיון שהמים היו סוחפים והמערבולת

רק למחרת כששמעה אסתר שהמן
נדחף אל ביתו ואל וּחפוי ראש (שם ו,
יב), מיד ניצלה את ההזדמנות וציוותה
שיביאוהו במהרה למסיבה שעשתה
ושם ביצעה את אבידתו ומפלתו, כן
יאבדו כל אויביה' (שופטים ה, לא).

למדים מכאן עד כמה גדולה מעלת
השמחה שאפילו המן הרשע צורר
היהודים, בזמן שהוא שמח וטוב לב

אתת מתנות לאביונים

מהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
ב"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

והרב אומר לו למסור דרישת שלום ללוויתן? פרץ היהודי בצחוק גדול והצחוק ושמחה הזו נסכו בו כוחות מחודשים ורוח חדשה, וְרוּחַ חֲדָשָׁה אָתֶן בְּקִרְבְּכֶם (יחזקאל יא, יט), והתחיל לשחות שוב לעבר החוף עד שהצליח לצאת מהמערבולת הקשה והגיע לחוף מבטחים לחיים טובים ולשלום.

ללמדך שבזכות ובכוח השמחה יכול האדם לצאת מכל הבעיות, פִּי בְּשִׂמְחָה תִצְאוּ, (ישעיהו נה, נב) יהי רצון שנזכה לנצל את ימי הפורים הקדושים ונשאב מהם שמחה וששון לכל השנה כולה, ונזכה לשמוח את השמחה האמיתית, שְׂמֵחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם (ישעיה סא, ז), בביאת משיח צדקנו ובבניין בית המקדש במהרה בימינו, אמן.

הייתה חזקה והיה חשש שיסתכן בנפשו, לכן ניסה האדמו"ר לעודדו ולנסך בו כוחות מחודשים, אך אותו אדם התייאש והרגיש שאין לו את היכולות והכוחות להמשיך לשחות ולכן הוריד את ידיו ונתן לעצמו להיבלע בנהר הגדול.

מיד זעק הרב לאותו יהודי ואמר לו: "רבי יהודי, אתה הולך כעת לתהמת בְּלָבַיִם (שמות טו, ח) נכון? יש שם לוויתן גדול שעתידי הקב"ה לשחוט לצדיקים (בב"ב עה ע"א), תמסור ללוויתן הזה דרישת שלום חמה ממני, אל תשכח, תגיד לו שיש לו דרישת שלום מהאדמו"ר רבי מנחם".

היהודי לא הבין כוונת הרב, הוא עומד לטבוע ולמסור בחזרה את נשמתו

לימוד קיום המצוות בחשק ובשמחה

נמצא שכל הגזירה הקשה באותה תקופה הייתה משום שישנו עם-ישנו מן המצוות, אסור לנו לישון ולקיים את המצוות בעצלות, אלא צריכים אנו להיות ערניים ולקיים את המצוות בחשק בשמחה ובהתלהבות, בזמן שצריך לישון ישנים, אך בזמן התפילה ולימוד התורה צריכים אנו להיות ערניים ובווערים לקיים את מצוות ה' יתברך, חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש (תהילים לט, ד).

"וַיֹּאמֶר הָמָן לְמַלְכָּהּ אַחַשְׁוֵרוּשׁ יִשְׁנֹנוּ עִם אֶחָד מִמְּפָאָר וּמִמְּפָרְדַּי בֵּין הָעַמִּים" (אסתר ג, ח).

יִשְׁנֹנוּ עִם - "ישנו מן המצוות" (מגילה יג, ע"ב).

המן הרשע סיפר לאחשוורוש לשון הרע על ישראל, ליכא דידע לישנא בישא כהמן (מגילה שם), אין מי שידע לדבר לשון הרע יותר טוב מהמן, אך אחשוורוש לא רצה לשמוע וטען שהוא חושש להתעסק עם היהודים, אין מי שנלחם נגדם ונשאר בחיים.

אמר לו המן: אין לך מה לדאוג, זה לא עם ישראל שהיו בעבר, הם ישנונים, "ישנו מן המצוות", הם מפוזרים ומפורדים, אין ביניהם שלום, אחד רב עם השני ואלוקיהם עזב אותם, אין לך מה לחשוש.

נתן אחשוורוש את הסמכות והכוח להמן לעשות כרצונו ולגזור גזירת שמד ח"ו על כל היהודים.

"וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַה־רָק אֶת הַלְבוּשׁ וְאֶת הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה כֹּן לְמַרְדֵּכַי הַיְהוּדִי... וְהָמָן נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ אֲבֵל וְחִפּוּי רֹאשׁ..." (אסתר ו, י).

אַשְׁרֵיהּ לֵה' כִּי גָמַל עָלַי (תהילים יג, ו), ישתבח שמו לעד, ברגע אחד הפך ה' יתברך את כל הקערה על פיה, מְנִשְׁנָה עַתִּים, ומחליף את הזמנים (ברכות קריאת שמע-ברכת מעריב ערבים) והוציא את עם ישראל מעבדות לחירות, מיגון

את הכלי מראשו כדי לראות מי עשה לו כדבר הזה, ליד ארמון ביתו עושים לו חפירת ראש? ולתדהמתו הוא רואה שזאת לא אחרת מאשר ביתו, "בַּת נְעֻנֹת הַמִּדְבָּר" (שמואל א, ל), צעק המן לעברה, וביתו מרוב הפחד והבהלה עשתה צניחה חופשית מהבניין ומתה במקום.

וזהו שאומר אח"כ הכתוב וְהָמָן נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ אֶבֶל וַחֲפוּי רֹאשׁ, אֶבֶל-עַל בֵּיתוֹ שֶׁהִתְאַבְּדָה, וַחֲפוּי רֹאשׁ-עִם חֲפִיפַת הַרֹאשׁ שֶׁבֵּיתוֹ עֲשֵׂתָה לוֹ.. (מגילה טז ע"א), כִּן יֵאבְדוּ כָּל אוֹיְבֵיךָ ה' (שופטים ה, לא).

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זיע"א שואל מדוע לאחר שזרקה ביתו של המן את המי רגליים הייתה צריכה לכפות גם את הכלי על ראשו, ותירץ באופן נפלא על פי המבואר בדברי רבותינו (פסחים ו ע"א), שהמוצא חמץ ביום טוב ראשון של פסח צריך לכפות עליו כלי עד מוצאי יום טוב ואח"כ לשורפו.

לשמחה, מאבל ליום טוב ומאפילה לאור גדול (פסחים פ"י מ"ה).

המן הרשע שכל כך שנא וביקש את רעת מרדכי היהודי, נהפך להיות בהוראת המלך כשמשו האישי וכעבדו של מרדכי הצדיק, וחוייב להרכיבו על סוס ולצעוק בקול גדול בכל רחבי הממלכה "כָּכָה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הִמְלִיךְ חֲפִץ בְּיָקְרוֹ" (אסתר ו, ט).

מחמת הקריאות המרובות על מרדכי בכל העיר שושן נצרך קולו של המן ולא זיהו אותו, וכשהגיעו המן ומרדכי לרחוב בו גר המן שמעה ביתו של המן את הקריאות וחשבה בליבה שכנראה אביה הוא הרוכב על הסוס ומרדכי היהודי הוא זה שמנהיג אותו, תכף ומיד הלכה לבית הכסא, לקחה סיר לילה מלא במי רגלים, וְהֵלֵא מִי רַגְלָיִם יָפִין לָהּ (מנוסח פיטום הקטורת), עלתה לראש הגג וזרקה משם את כל מי הרגליים על ראשו של המן, קלעה בדיוק למטרה! ומיד אח"כ כפתה על ראשו גם את הכלי.

המן שהיה המום ומזועזע, הסיר מיד

הפסח.

והרי חיטה שנפלה עליה מי רגלים
נהפכה להיות חמץ, ומכיון שהיה זה
ביום טוב, כפתה עליו ביתו של המן
את הכלי, עד שיבערו אותו מן העולם
למחרת יום טוב הראשון של פסח.

יהי רצון שנזכה לשאוב מימי הפורים
הקדושים שמחה וששון לכל ימות
השנה ונזכה לראות בקרוב בקרוב
בגאולה השלימה, אמן.

המן הרשע נמשל לחמץ-לחיטה, וכפי
שדרשו רבותינו (חולין קלט ע"ב) המן מן
התורה מניין? הַמֵּן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
לְבַלְתִּי אֶכֶל מִמֶּנּוּ אֶכְלָתָ (בראשית ג, יא),
והרי עץ הדעת חיטה היה (ברכות מ"א).

והמן הרכיב את מרדכי על הסוס ביום
טוב הראשון של פסח (ט"ו בניסן)
ולמחרת נתלה, וכפי שכבר המליצו
על כך הקדמונים את לשון הפסוק
(יהושע ה, יב) וַיִּשְׁבַּת הַמֶּן מִמַּחֲרַת-

אתת מתנות לאביונים

מהידור רב!

בכל שנה, בעיצומו של יום הפורים,

מוסדות "אור החיים" מחלקים

מעות "מתנות לאביונים"

למשפחות נזקקות ולאברכים עמלי תורה

התקשרו עוד היום, ותזכו גם אתם

לקיים מצווה זו בהידור רב!

02-5000455

ניתן לצאת ידי חובה
ב"ד באדר
וגם
בט"ו באדר

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

משנכנס אדר ארמין בשמחה מבצע מיוחד!

כל הסט* במחיר

350 ש"ח * 40 כרטיס

המבצע מוגבל

ל-50 סטים בלבד!

כל הקודם זוכה

המחנה
המיוחדת
לפורים

לפרטים והזמנות:
0548-527791
או 02-5000455

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02-5000455 פקס: 02-5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה,

להנצחת

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן עירית הי"ו, גרשון הי"ו בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל,

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.